

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО  
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»**

**ГУМАНІТАРНО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
КАФЕДРА ПРАВА (702)**

**ПОЛОЖЕННЯ  
про науковий гурток аспірантів кафедри Права (702)  
«Сучасні доктрини правової науки»**

**Харків 2022**

Затверджено на засіданні кафедри Права (702) гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (протокол № 1 від 28.08 2022 року)

**Розробники:**

**Філіпенко Наталія Євгенівна** – доктор юридичних наук, доцент, професор закладу вищої освіти кафедри права гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

**Спіцина Ганна Олександрівна** – доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри права гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

**Стовба Олексій В'ячеславович** – доктор юридичних наук, професор закладу вищої освіти кафедри права гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

Положення про науковий гурток аспірантів кафедри Права (702) «Сучасні доктрини правової науки» гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» / Розробники: Філіпенко Н. Є., Спіцина Г. О., Стовба О. В. Харків: РВВ НАУ ХАІ ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», 2022. 9 с.

## **1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

1.1 Положення про науковий гурток аспірантів кафедри Права (702) «Сучасні доктрини правової науки» (далі - Положення) гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі - Університет) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2142-УІІ (зі змінами), «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (зі змінами), «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», інших нормативних актів МОН України, Статуту Національного аерокосмічного університету ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

1.2 Науковий гурток «Сучасні доктрини правової науки» (далі гурток) діє при кафедрі права на гуманітарно-правовому факультеті на безоплатній основі. Робота гуртка ґрунтується на принципах науковості, саморозвитку, гуманізму, демократизму, наступності, персональної і колективної відповідальності, колегіальності та гласності обговорення питань, що віднесені до її компетенції.

1.3 Виконання членами гуртка правил внутрішнього розпорядку Університету забезпечує керівник гуртку і викладач, який проводить практичні та теоретичні заняття з членами гуртку.

1.4 Гурток створюється, реорганізується або ліквідується наказом ректора за рішенням вченої ради гуманітарно-правового факультету на підставі делегованих повноважень, до складу якого входить кафедра права.

1.5 Членами гуртка є здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня підготовки доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», кваліфікація: доктор філософії з права з галузі знань право та студенти Університету.

1.6 Припинення діяльності гуртку здійснюється шляхом його ліквідації або реорганізації. При реорганізації уся документація гуртка з основних видів діяльності має бути своєчасно передана на збереження правонаступнику, а під час ліквідації - до архіву Університету.

1.7 У необхідних випадках гурток може розміщуватись на території підприємства або організації і використовувати їх матеріально-технічні бази. До гуртку можуть залучатися як співробітники Університету, так і провідні фахівці підприємств та організацій, зацікавлених діяльністю гуртка та результатами його роботи.

## **2. МЕТА І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ**

2.1 *Мета роботи гуртка є:*

- засвоєння здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня підготовки доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» методології наукового дослідження, розвиток у них наукового мислення і аналітичних здібностей, розширення світогляду та підвищення рівня інтелекту;

- формування у здобувачів вищої освіти навиків наукової діяльності, а також умінь використовувати теоретичні знання у практичній діяльності;

- залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності за напрямками наукових досліджень наукових шкіл, факультетів і кафедр Університету;
- розвиток наукових шкіл, створення творчих наукових колективів, підготовка резерву науково-педагогічного персоналу Університету;
- виховання у здобувачів вищої освіти потреби постійно вдосконалювати знання з обраної професії;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність започатковувати, розробляти, впроваджувати та адаптувати значущі процеси досліджень, що характеризуються науковою цілісністю та особистим внеском, що розширює існуючі межі знань шляхом здійснення суттєвої дослідницької роботи, результати якої заслуговують на національну чи міжнародну рецензовану публікацію;
- здатність до оволодіння спеціалізованими вміннями/навичками і методами, необхідними для розв'язання значущих проблем у галузі професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики;
- здатність до започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;
- здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності тощо.

## *2.2 Основними завданнями гуртка є:*

- засвоєння здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня підготовки доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» методології наукового дослідження, розвиток у них наукового мислення і аналітичних здібностей, розширення світогляду та підвищення рівня інтелекту;
- забезпечення розширеного засвоєння здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня підготовки доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» навчального програмного матеріалу та поглиблення знань із дисциплін, що вивчаються;
- формування у здобувачів вищої освіти навиків наукової діяльності, а також умінь використовувати теоретичні знання у практичній діяльності;
- залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності за напрямками наукових досліджень наукових шкіл, факультетів і кафедр Університету;
- розвиток наукових шкіл, створення творчих наукових колективів, підготовка резерву науково-педагогічного персоналу Університету;

## *2.3. Основними формами роботи наукового гуртка є:*

- засідання наукового гуртка;
- зустрічі з провідними вченими Університету та фахівцями правоохоронних та правозахисних органів;
- участь у науково-практичних заходах: семінарах, круглих столах, конференціях, вебінарах, наукових конкурсах тощо;

- заслуховування звітів здобувачів за підсумками виконаних наукових досліджень;
- виконання наукових завдань під час стажування у практичних підрозділах;
- здійснення наукових перекладів;
- участь у підготовці навчальних та наукових видань, а також наочних засобів навчання і наукового дослідження (слайдів, фільмів, стендів тощо);
- розробка рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення практичної діяльності і освітнього процесу в Університеті;
- підготовка наукових публікацій у співавторстві, в тому числі з науково-педагогічними працівниками.

2.4. Чергові засідання наукових гуртків проводяться періодично не менше одного разу на місяць (за винятком періоду канікулярної відпустки). Керівництвом наукового гуртка чи на вимогу 2/3 складу його членів можуть скликатися позачергові засідання.

2.5. Засідання наукових гуртків вважаються легітимними за наявності не менше 2/3 їхніх членів. Рішення наукових гуртків вважаються прийнятими, якщо вони схвалені шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх.

2.6. Наукові розробки і дослідження, які підготували члени гуртка, зберігаються на кафедрі.

2.7. У науковому гуртку діють наступні *секції*:

- Актуальні питання теорії права;
- Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції;
- Забезпечення прав людини під час збройних конфліктів;
- Академічна доброчесність в країнах Європейського Союзу та Україні;
- Право в епоху цифровізації;
- Кримінологічна діяльність: минуле, сьогодення, майбутнє;
- Європейська інтеграція Української науки.

### 3. ЧЛЕНСТВО У ГУРТКУ

#### 3.1 Права та обов'язки осіб, залучених до роботи наукового гуртка

3.1.1. Керівник наукового гуртка відповідає за організацію та проведення наукової діяльності здобувачів вищої освіти за профілем кафедри. Для цього він:

- відповідає за планування роботи, звітування, організацію і якісне проведення засідань гуртка, розгляд на них актуальних наукових повідомлень і доповідей;

- спільно з іншими науково-педагогічними працівниками кафедри залучає до роботи в гуртку здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня підготовки доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»;

- проводить індивідуальні співбесіди з членами гуртка, виявляє коло їхніх наукових інтересів і рівень підготовки, розподіляє тематику наукових досліджень та надає консультативну допомогу;

- координує роботу працівників кафедри щодо наукового керівництва дослідженнями аспірантів;

- організовує участь членів гуртка в науково-практичних заходах (конференціях, семінарах, круглих столах, наукових конкурсах тощо), що відбуваються в Університеті чи за його межами;

- бере участь у роботі конкурсної комісії кафедри, факультету щодо визначення переможців кафедрального і факультетського турів наукових конкурсів.

- взаємодіє з усіх питань роботи гуртка з відповідальними за наукову діяльність здобувачів вищої освіти на факультетах, відділом організації наукової роботи, навчально-методичним відділом, аспірантурою та докторантурою;

- порушує клопотання перед керівництвом кафедри, факультету про заохочення найбільш активних членів наукового гуртка;

- подає пропозиції керівництву кафедри, факультету й Університету щодо покращення наукової діяльності роботи здобувачів у наукових гуртках.

3.1.2. Керівником наукових досліджень здобувачів може бути керівник дисертаційного дослідження аспіранта, науково-педагогічний працівник, науковий співробітник Університету та інших вищих навчальних закладів і наукових установ України. Він забезпечує безпосереднє керівництво проведення наукового дослідження з обраної тематики, відповідає за його якість. Для цього він:

- надає допомогу здобувачам: у підготовці тексту наукової роботи, пошуку необхідної наукової і спеціальної літератури та інших джерел інформації;

- допомагає у розробці інструментарію та оволодінні сучасною методологією наукового дослідження;

- допомагає в оформленні результатів дослідження чи наукової роботи;

- допомагає у підготовці тез виступів і доповідей за темою наукової роботи до участі у наукових заходах: конференціях, семінарах, круглих столах, вебінарах тощо; у підготовці публікацій за результатами наукового дослідження;

- допомагає у впровадженні результатів наукових досліджень в практику і освітній процес;

- розробляє індивідуальні наукові завдання здобувачів на період стажування;

- контролює хід виконання наукового дослідження;

- готує відгук на закінчену наукову роботу;

- бере участь у роботі конкурсної комісії щодо визначення переможців кафедрального туру конкурсу на кращу наукову роботу;

- веде індивідуальний облік роботи з керівництва науковими дослідженнями здобувачів.

3.1.3. *Старосту* наукового гуртка обирають із найбільш активних членів гуртка. Здобувач вищої освіти може бути членом одночасно декількох наукових гуртків, але старостою - лише одного. Староста гуртка входить до складу Наукового товариства та є помічником керівника гуртка в організації його роботи. Для цього він:

- займається інформаційним забезпеченням діяльності гуртка;

- веде облік роботи гуртка та необхідну документацію;
- забезпечує явку членів гуртка на його засідання;
- представляє інтереси наукового гуртка у Науковому товаристві з організаційних питань його діяльності;
- контролює виконання доручень керівника гуртка;
- бере безпосередню участь в організації наукових заходів гуртка (круглих столів, конкурсів, тощо);
- вносить пропозиції керівникові гуртка про заохочення його активних членів.

### 3.2. Умови і порядок прийняття у науковий гурток:

- членом наукового гуртка може бути здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня підготовки доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», докторант та молодий вчений;
- прийом у члени гуртка та відрахування з його складу здійснюється на основі рішення загальних зборів гуртківців (простою більшістю голосів) за рекомендацією або ініціативою керівника гуртка чи науково-педагогічних працівників кафедри;
- у своїй діяльності члени гуртка керуються нормами наукової і професійної етики.

### 3.3. Умови припинення членства у гуртку:

- у зв'язку із закінченням навчання в Університеті;
- на підставі поданої особистої письмової заяви гуртківця про вихід з гуртку за власним бажанням;
- у зв'язку із вчиненням дій, що заподіюють шкоду або підривають авторитет Наукового товариства та/або Університету, не виконанням обов'язків, покладених цим Положенням та Положенням про Наукове товариство;
- за небажання брати участь у роботі наукового гуртка без поважних причин (на підставі рішення загальних зборів гуртківців (простою більшістю голосів));

3.4. За особами, яких виключили з наукових гуртків, зберігається право протягом місяця подати апеляцію на розгляд Наукового товариства або загальних зборів гуртківців кафедри.

### 3.5. Документація наукового гуртка передбачає:

- план роботи гуртка на навчальний рік, підписаний керівником гуртка та затверджений керівником кафедри, який складається з трьох основних розділів: організаційні заходи; наукові дослідження здобувачів; участь у наукових заходах (семінарах, конференціях, конкурсах тощо);
- графік роботи наукового гуртка на навчальний рік, підписаний керівником гуртка та затверджений керівником кафедри;
- список членів гуртка та тематику їх наукових досліджень, погоджену з їх науковими керівниками та затверджену на засіданні кафедри;
- протоколи засідань наукового гуртка;
- семестрові та річні звіти роботи гуртка, підписані керівником гуртка та затверджені керівником кафедри;

- нормативно-методичні документи з організації наукової діяльності перемінного складу Університету;
- папку (літерну справу) обліку роботи гуртка, який містить такі основні розділи: список членів гуртка; загально-організаційні заходи; наукові досягнення здобувачів; участь у наукових заходах; перелік підготовлених публікацій, інших матеріалів, макетів, моделей, спеціальних технічних пристроїв, схем, стендів, відеоматеріалів, наукових перекладів тощо;
- документацію про заохочення членів гуртка.

#### **4. КЕРІВНИЦТВО ДІЯЛЬНІСТЮ НАУКОВОГО ГУРТКУ**

4.1. Науковий гурток аспірантів кафедри Права (702) «Сучасні доктрини правової науки» створюються за рішенням кафедри. У гуртку можуть створюватися секції з окремих дисциплін, проблемні групи, творчі авторські колективи, бюро тощо.

4.2. Робота наукового гуртка здійснюється відповідно до наукової та освітньої діяльності кафедри.

4.3. Загальнонаукове та організаційне керівництво гуртком здійснює керівник кафедри. Безпосереднє керівництво роботою гуртка, секції, проблемної групи, творчого авторського колективу, бюро тощо за рішенням кафедри покладається на досвідчених науково-педагогічних працівників, які активно займаються науковою діяльністю та наділені відповідними організаторськими здібностями. Керівництво науковими дослідженнями здобувачів за обраною тематикою здійснюють науково-педагогічні працівники кафедри або наукові керівники.

4.4. Норми розрахунку, планування і обліку роботи керівників гуртків, проблемних груп та секцій здобувачів враховуються як вид наукової діяльності в індивідуальному плані науково-педагогічного працівника.

#### **5. КОНТРОЛЬ І ПЕРЕВІРКА ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОГО ГУРТКА**

5.1. Загальний контроль за діяльністю наукового гуртка здійснює керівник (завідувач) кафедри.

5.2. Поточний контроль та координацію роботи наукового гуртка здійснює науковий співробітник відділу організації наукової роботи.

#### **6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

6.1 Положення про гурток ухвалюється Вченою радою гуманітарно-правового факультету, погоджується з помічником ректора із забезпечення якості освіти, начальником відділу кадрів і начальником юридичного відділу університету.

6.2 Положення про гурток вводиться в дію наказом ректора університету.

6.3 Зміни і/або доповнення до цього Положення вносяться у порядку, встановленому для його прийняття.



Декан гуманітарно-правового факультету \_\_\_\_\_ М. Є. Жидко

Завідувачка кафедри права (№ 702) \_\_\_\_\_ Г. О. Спіцина

Погоджено:

Помічник ректора із забезпечення якості освіти \_\_\_\_\_ Ю. А. Воробйов

Начальник юридичного відділу \_\_\_\_\_ В.А. Цимбалістий

Начальник відділу кадрів \_\_\_\_\_ О. М. Дурнєв